

OLIMPIADA DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
ETAPA JUDEȚEANĂ (A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI) - 2 martie 2013
DISCIPLINA LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE

SUBIECTUL I

25 puncte

A. Fie termenii A, B, C, D, E, F, G astfel încât: Unii A sunt C , dar unii C nu sunt A . Termenii A și B sunt în raport de contradicție, ca și A și E , A și D , G și F . Termenul D este în raport de încrucișare cu C și E , chiar dacă C și E sunt exact în raportul în care se află A și B . În plus, termenii F și G sunt în raport de contrarietate unul față de altul și în raport de ordonare cu termenul D , care le este gen. F și G nu se află în încrucișare cu niciun alt termen. De asemenea, termenii B și E sunt în raport de încrucișare, termenul B fiind în raport de contradicție cu A, C, D, F și G .

- 1) Reprezentați cu ajutorul diagramelor Euler, în cadrul unei singure figuri grafice, raporturile dintre cei 7 termeni.
- 2) Dați exemple de termeni care să corespundă, integral, cerințelor precizate mai sus.
- 3) Stabiliți, în baza reprezentării realizate, valoarea de adevăr a următoarelor propoziții: Niciun A nu e G ; Niciun E nu e A ; Unii E nu sunt D .

SUBIECTUL II

10 puncte

1). Fie termenul **informatician**.

- (a) Caracterizați din punct de vedere intensional termenul **informatician**.
- (b) Caracterizați din punct de vedere extensional termenul **informatician**.
- (c) Construiți o definiție a termenului **informatician** care să încalce, în același timp, trei reguli ale definiției.

Precizați cele trei reguli încălcate.

2). Fie termenii: *telefon, mijloc de comunicare, telefon mobil, telefon mobil Samsung*.

- a) Scrieți termenii în ordinea descrescătoare a intensiunii lor. Numiți termenul care are intensiunea cea mai mică.
- b) Precizați dacă și în ce sens se modifică extensiunea și intensiunea termenului cu intensiunea cea mai mare, din cadrul termenilor de mai sus, prin adăugarea proprietății „*galaxy s3*”.

SUBIECTUL III

20 puncte

Precizați care dintre raționamentele de mai jos este corect, formalizând demersul vostru.

- a. O propoziție universal negativă adevărată este un temei suficient pentru adevărul obversei contradictoriei supraalternei conversei contrapusei totale a unei propoziții universal afirmative.

- b. O propoziție universal negativă adevărată este un temei suficient pentru adevărul conversei contradictoriei subalternei conversei contrapusei parțiale a unei propoziții universal afirmative.
- c. O propoziție universal negativă adevărată este un temei suficient pentru adevărul obversei contrare supraalternei obversei contrapusei totale a obversei unei propoziții particular afirmative.
- d. O propoziție universal negativă adevărată este un temei suficient pentru adevărul obversei contrare supraalternei conversei contrapusei parțiale a obversei unei propoziții particular afirmative.

SUBIECTUL IV

10 puncte

În lucrarea „Principele” Machiaveli afirma că : ” În rațiuni de stat, scopul scuză mijloacele.”

Cerințe:

- (a) identificați un contraargument pentru afirmația lui Machiavelli;
- (b) construiți un argument valid pentru a susține adevărul acestei afirmații, atât în limbaj natural, cât și în limbaj formal.

SUBIECTUL V

25 puncte

1. Se dau următoarele două moduri silogistice: *aoo-2* și *ae-3*.

- a) Determinați schemele de inferență ale celor două moduri silogistice.
  - b) Verificați validitatea celor două moduri silogistice, utilizând metoda reducerii indirecte pentru primul mod silogistic și metoda diagramelor Venn pentru al doilea mod silogistic.
  - c) Precizați explicit pentru fiecare mod silogistic dacă este valid sau nu.
2. a) Aplicând succesiv operațiile de conversiune și obversiune, precizați dacă din adevărul propoziției „*Toate încercările sunt nereușite.*” poate fi dedus adevărul propoziției “*Unele non-încercări sunt reușite.*”
- b) Construiți un argument valid care să susțină adevărul propoziției: “*Nicio regină nu mai vrea trântori în stup.*”
  - c) Demonstrați printr-o metodă la alegere validitatea argumentului construit la punctul b).

NOTA: Timpul de lucru efectiv este de 3 ore de la primirea subiectului.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

OLIMPIADA DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
ETAPA JUDEȚEANĂ (A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI) - 2 martie 2013
DISCIPLINA LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE

BAREM

SUBIECTUL I **25 puncte**

A.

- 1) **10,5 puncte** pentru reprezentarea grafică corectă (câte 1,5 puncte pentru fiecare termen corect reprezentat).
- 2) **10,5 puncte** pentru numirea corectă a fiecărui termen, (cate 1,5 puncte pentru fiecare).
- 3) **4 puncte** pentru stabilirea corectă a valorii de adevăr, astfel: AeG-adevarată, EeA-adevarată, EoD-adevarata. Se acordă cate 1,33 puncte pentru fiecare.

SUBIECTUL II **10 puncte**

1).

- (a) Caracterizare intensională: termen **absolut, concret, pozitiv, simplu** – **1 punct**
- (b) Caracterizare extensională: termen **nevid, general, distributiv, precis** – **1 punct**
- (c) Construirea unei definiții a termenului **informatician** care să încalce, în același timp, trei reguli ale definiției – **1 punct**
- Câte **1 punct** pentru precizarea fiecărei reguli încălcate (3 x 1 punct) – **3 puncte**

2).

- a) **1 punct** pentru precizarea ordinii descrescătoare a intensiunii;
1 punct pentru precizarea termenului cu intensiunea cea mai mica(*mijloc de comunicare*). **2 puncte**
- b) câte **1 punct** pentru fiecare dintre precizările: *intensiunea crește, extensiunea scade* (2x1 punct) **2 puncte**

SUBIECTUL III **20 puncte**

- a. SeP = 1;** contrapusa totală a lui **SaP** este $\sim Pa\sim S$; conversa lui $\sim Pa\sim S$ este $\sim Si\sim P$; supraalternă a lui $\sim Si\sim P$ este $\sim Sa\sim P$; contradictoria lui $\sim Sa\sim P$ este $\sim So\sim P$; obversa lui $\sim So\sim P$ este $\sim SiP$ **4 puncte**

- **raționamentul este corect deoarece SeP este logic echivalentă cu $\sim SiP$** **1 punct**

- b. SeP = 1;** contrapusa parțială a lui **SaP** este $\sim PeS$; conversa lui $\sim PeS$ este $Se\sim P$; subalternă a lui $Se\sim P$ este $So\sim P$; contradictoria lui $So\sim P$ este $Sa\sim P$; conversa lui $Sa\sim P$ este $\sim PiS$

4 puncte

- **raționamentul este corect deoarece SeP este logic echivalentă cu $\sim PiS$** **1 punct**

- c. **SeP = 1**; obversa lui **SiP** este $So\sim P$; contrapusa totală a lui $So\sim P$ este $Po\sim S$; obversa lui $Po\sim S$ este PiS ; supraalterna lui PiS este PaS ; contrara lui PaS este PeS ; obversa lui PeS este $Pa\sim S$ **4 puncte**
- **raționamentul este corect deoarece SeP este logic echivalentă cu $Pa\sim S$** **1 punct**
- d. **SeP = 1**; obversa lui **SiP** este $So\sim P$; contrapusa parțială a lui $So\sim P$ este PiS ; conversa lui PiS este SiP ; supraalterna lui SiP este SaP ; contrara lui SaP este SeP ; obversa lui SeP este $Sa\sim P$ **4 puncte**
- e. **raționamentul este corect deoarece SeP este logic echivalentă cu $Sa\sim P$** **1 punct**

SUBIECTUL IV **10 puncte**

- (a) **5 puncte** pentru identificarea unui contraargument
(b) **5 puncte** pentru construirea argumentului valid, din care

Observație: se ia în considerare oricare variantă validă.

SUBIECTUL V **25 puncte**

1. - **12 puncte**
- a) **2 puncte** pentru determinarea celor doua scheme de inferenta ale modurilor **aoo-2 și eae-3**.
b) **6 puncte**, din care: **3 puncte** pentru verificarea prin metoda reducerii indirecte a validității modului silogistic **aoo-2** ; **3 puncte** pentru verificarea prin metoda diagramelor Venn a validității modului silogistic **eae-3**.
c) **4 puncte**, din care: **2 puncte** pentru precizarea explicită a validității modului **aoo-2**; **2 puncte** pentru precizarea explicită a nevalidității modului **eae-3**.
2. - **13 puncte**
- a) **4 puncte pentru demonstrare prin lant de conversiuni și obversiuni**
b) **5 puncte** pentru construirea unui argument valid
c) **4 puncte** pentru demonstrarea validității argumentului.

Notă : Se vor puncta oricare modalități corecte de rezolvare explicită a cerințelor subiectului.

Se acordă 10 puncte din oficiu